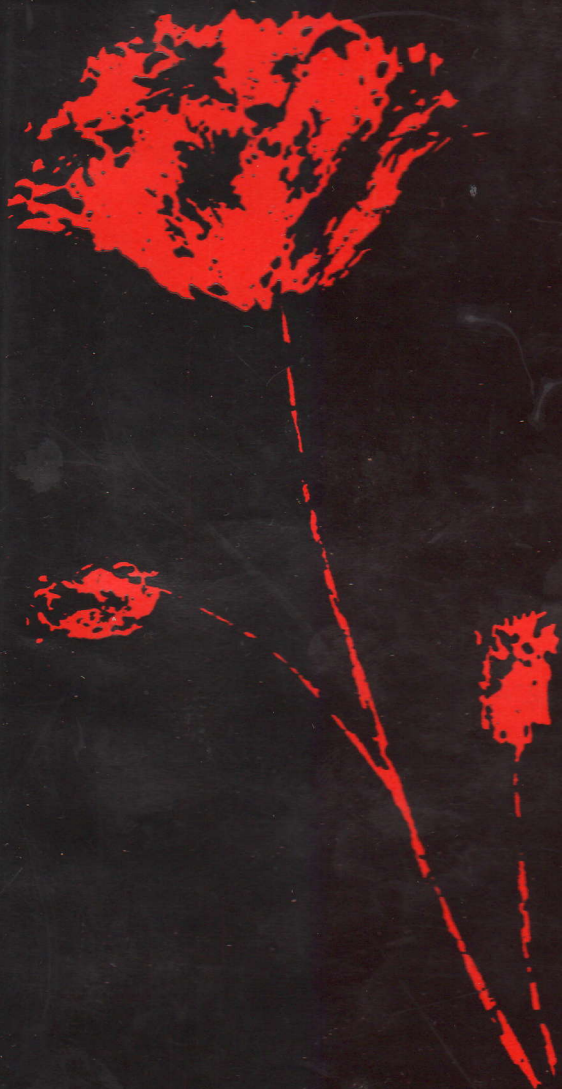

SOLYMOS IDA
VENDÉGVÁRÁS

SOLYMOS IDA

VENDÉGVÁRÁS

ötvenedik születésnapjára
szívből kíván sok sikert, min-
den elképzelhető jót, s képes-
lap helyett szeretettel küldi e
bizsigerelt könyvet
Solymos Ida
Bpest, 1966.

MAGVETŐ KIADÓ BUDAPEST, 1964

Solymos Ida személyében eddig kevésbé ismert költőt mutatunk be az olvasónak. Verseivel főleg lapok, folyóiratok hasábjain találkozhatunk. Kötete érzékeny, rokonszenves lírai arculatot mutat. Nem közéleti érdeklődésű költő, az átélt korok eseményei, a fasizmus, a háború tapasztalata mindig egyéni élményekbe ágyazottan jelennek meg. Tömegeket nem tud megéleveníteni, csak egyént, az emberhez való kapcsolatát együttérzés, a részvét magatartása determinálja. Húsz éve él a fővárosban, de világképét ma is kimutathatóan meghatározza a szülővárosából, Pécsről hozott élményanyag. Perel az elhagyott várossal, térképezi utcáit, embereit, régmúlt, szűkös életviszonyait. Költészetének egyik alapszíne: ujjongó öröm a lét apró-cseprő gyönyörűségei felett, a feloldódás a természet egészének ragyogásában.

SZABÓ LŐRINC HALÁLÁRA

A lelkedet, azt mondják, itt feledted.
A tested elszaladt.
Lélek és test most mint szétvált gerezdek,
külön sárgállanak.

Ó, sokszor láttalak, de mindössze kétszer
beszélhettem veled.
Mondták: gonosz vagy, tetet öltött kényszer,
meg önző és rideg.

Mondták: irigy vagy... hogy is tudnék mindent
elsorolni már!
Kétségek közt hagytál, s vonod szíveinket
oda, hol a halál

törvénye zsugorít vagy éppen kitágít
arcot s emberszívet;
aszkéta arcodból most formál gigászit
s Walhallába vitet.

Halálnak mezszyéit oly soká tapostad,
sudár nagyélvező!
Tudói vagyunk már – a szó is leroskad...
szúr a vese, tüdő – –

tudói vagyunk már szégyennek, ricsajnak,
de Te mindönk helyett
leróttad, amit a *testté-vált* kibírhat –
egyek vagyunk veled

abban, hogy figyelünk mindent, mi világot
formál s a századot,
mely – benned, ha olykor kételyt is virágzott, –
dolgozni szólított.

TARTALOM

<i>Perlekedés és nosztalgia</i>	
Bemutatkozás, magyarázattal	7
Szülővárosomhoz	9
Őszi bagatell	10
Első bál	12
Télvégi éjszaka	15
Mi utazónak: városok	16
Kis dal	17
Születésnapodra	19
Neved	20
Szalonban	22
Hütlenek	23
Magamtól megmentettelek	24
Rauzanka	25
Éjféli kérő	27
Alom Van Gogh-gal	30
Tavaszi előtt	31
Esti beszéd a Balatonnál	32
Első szerelem	33
Perlekedés és nosztalgia	34
Perújítás	37
Képzelt látogatás	39
Elhívják majd	43
 <i>Dallamok sötétedéskor</i>	
Háborúban érkeztem Budapestre	47
Egy barátság halálára	50
Már megsebezhetetlen	51
Dallamok sötétedéskor	52
Gázmérgezés előtt	53
Otthonatlan	55

Katona	57
Elmélkedés egy eltűntről	58
Ember, hóba fagyva	60
Ravatalnál	61
Egy éjszaka a megjelölt házban	62
Elégia	66
Nincsen szavam a gyászra még	67
Kegyetlen évszakok	69
<i>Vendégvárás</i>	
Ablakon át félárnyékban	79
Az egyszerűség dicsérete	81
Most virradat van	82
Templomrakó	83
A megrágalmazott	84
Kitartott ujj	85
Óríztek én	86
Rossz nap	87
Szvit-tételek Rameau modorában	88
Négy soros	90
Vacsora	91
Pillanatfelvétel, régi háttérrel	92
Özvegy	94
A vénlány tünődései	96
Emigráns	98
Éneklő lány	99
Régi költő feljegyzéseiből	100
Emlékezés Juhász Gyulára	102
Szabó Lőrinc halálára	104
Vonások R. B. halotti maszkjához	106
Jelenléte nélkül	107
Maholnap	108
A költészet iköznapijai	110
Kályha	111
Vendégvárás	112
Éjszakai klapanciák	114

Novemberi kert	115
Kertem	117
Egy japán cseresznyefára	118
Enteriőr, egérrel	119
Csendes meder	121
Beethoven: V. op. 67. c-moll	122
Várakozó	127
Tükördarabok	129
Maradj!	131
Sosem nyughattam...	132
Érem	133
Dal	134
Álom a homokágban	135
Tünődés	136

L gy

SZVIT-TÉTELEK RAMEAU
MODORÁBAN

I

Messzire költöztem mostanában.
Nem írhattam meg a címetet.
A nagy utaktól elszokott a lábam.
Megyek, ha hív, aki szeret.

2

Most utakon lakom.
Az ég alá söpörve
nem leszek álmaid cölöpje,
támasztéknak se jó - :
nem illet zsenge szó.
Erre senki se jár. S ha járna is ...!
kinek van kése,
hogy repedezett, de még vaskemény
kérgembe arcát belevéssé?!

3

Minden megjön, ha kúszva-késve ...
mire lefonyvad arcom nevetése.
Csak a miniatűr csoda,
szemed rámnyló ablaka,
e csoda nem tárul rám soha,
soha.

✓ Elejdetted, ahogy
porongyot a szemed
kiejt az ablakon.

88

80104 YOBH
Gyerekek voltam felnőtt,
most kamasszá alázol.
Terelgetnék én felhőt
gyolcs-tiszta ideákból.

Terelgettem a felhőt:
kertedre hulljon áldás.
Miért is lettem felnőtt?
- hogy bordáimon átláss?

89

Füstölök most is napok-hosszat,
s nemigen gyászollak. Mivégre...?
Becsöngetek esetleg holnap
teára nálád, tisztelgésre.

KEGYETLEN ÉVSZAKOK

I

Igen. A képek.

Valahányunk rezechártyája mögött élnek,
törvényesítik Mondrian s társaik
hat-négyszög-három-képsík-egyvonala tereit
s éljük bár úgy át,

mint szerető az éjszakát;
képzeliük oda ragyogva, fázva,
öltöztessük mondatruhákba Ot,
a valaha tán, de most még
nem elérhető, -

már sem az emlék, sem a kép nem Ő.

Átfut a teksztura alatt
a mindenkori akarat
s teremt teret,

fizikait s filozófiáit,

melyet

idegeink elucásítanak;
ki-kipottyanunk mindenikből,
kilök a szintétikus börtön,
s odaérezzük mindennek a fordítottját is,
elutasítanak, de érzékeink rászorítanak,
követelik megtudni, mi az igaz,
s ki az, Aki:

Szétmarva belső épületünket,
fülünkbe süketséget ültet,
pupilláinkat kicseréli
csak mítoszt-látó szemgolyókra,
s kiteszi fagyni a hóba,
a logosz jelmezében tüntet,

a náció padjára ültet

kitépi ujjunkból az ideget
hoggy műszert lophaston helyébe

manzárdjainkba száműzöttet,
s beton-tégláit ránkzuditja
az okkal szított réműletnek,
eszményeinkből kilakoíthat,
átmentett maradékainkat
kilopkodja a hátizsákból,
a szilvafánál kapott csókunk
napjától eltáncolt a dátum,
collstokkal méri rétjeinket,
bátyánk első hosszunadrágját,
cukrászdai *szeretem*-ünket,
földrajzóránkból nem hagy semmit,
családi lapba illő vicc lett
a kézimunkalecke,
pattogató szitánkból az édeskukoricát
ürge lyukába menekítette,
Ő, csakis Ő, kít eddig nem ismertünk,
balokányunkbéli lóistállót
seperte, majd eltakarítottatta,
tifuzos társunkat
a káposztás gödörbe dobta,
oltatlan mésszel leöntötte,
falazta föld alá,
Rácvároson az utat feltörette,
eperfáinkat hernyóstul befalta,
gyökerekkel teleokádta a dűlőutakat,
a hangárból kihasította a huzalokat,
nem hagyott mozdítatlan semmit,
Halifax-korcsolyát akasztott
kegyes Flóriánunk bádognyakába,
lábánál hagyta névjegyt,
nem hagyott mozdítatlan semmit,
azt mondja mind a kép!
A földfelszín vacog veled,
nyugságunk áldozza oda,
mozdítatlanul nem tűr semmit,

girlandos kertekben bánatosdit
játszani nem hagy senkit, senkit!
Akiik érmelegítőt kötöttek
a derék harctéri balkának,
rettegik kegyes-szívű hölgyek:
Ő takarodót fújta a jótékonykodásnak,
rettegik a nyugalmazottak,
elvitte az utolsó gyámfát,
nincs szilvafőzés katlan híján,
de van kondérnyi kézi gránát.

Parancsolja: építsek házat
de karomat beveri cölöpnek,

Parancsolja: kövezzek bekötőutakat,
de fekszik az utakon keresztbe,
borbélynál a levágott hajakat
seperteti össze:
szőjük belőle felvenni valónkat,
s hajíttatja a tetű-telepre,

A levegőből piros gyertyák lógnak

Ő lefeküdt a vasúti sínekre
s vonataink madárrá váltak.

Rendelte: otthonba menjen az öregje, -:
s tele-lakta a kaszárnyákat.

Nem lehet semmi mozdítatlan.

Kvartélyos ő a fontolatlan,
még testté sem vált gondolatban,

ön-mennyországa dézsájába

leüledni nem hagy senkit,
mozdítatlanul nem tűr semmit,
a síkok, a görbék mögé
nehezéknak odatelepszik,

L. minar is kutgemes költő

*Csak egy görbe?
két egyenes?
arc él? kis geometria?!*